



**Pedagogisch Beleidsplan  
Kinderdagverblijf Zus & Zo  
Locatie Blijdehand**

# Pedagogisch Beleid

## houd

Visie.....	4
Pedagogisch Klimaat.....	6
Emotionele veiligheid .....	6
Persoonlijke competenties .....	8
Sociale competenties .....	9
Overdracht normen en waarden .....	11
Pedagogisch beleidswerk en coaching. ....	13
Werkwijze .....	13
Groepsgrootte .....	13
Leeftijdsopbouw .....	13
Dagritme .....	13
Opvang in stamgroep.....	14
Voertaal.....	14
Pedagogisch medewerker-kind ratio .....	15
Wenbeleid .....	15
Voeding.....	16
Traktatie beleid .....	16
Slapen .....	17
Flexibele opvang: mogelijkheden en grenzen .....	17
Hygiëne, veiligheid en gezondheid .....	17
Mentorschap en Welbevinden.....	18
Vaste gezichten. ....	18
De (spel)activiteiten die kinderen buiten de stamgroep kunnen verrichten: open deurenbeleid ...	19
Einde dagopvang: overdracht basisschool .....	19
Zieke kinderen .....	20
Als er zorgen zijn om kinderen .....	20
Op welke wijze worden beroepskrachten bij hun werkzaamheden ondersteund door andere volwassenen .....	20
Achterwacht .....	21
De drieuursregeling. ....	21
Ouders .....	23
Informatie .....	23
Oudercommissie.....	24
Klachtafhandeling .....	25

## Pedagogisch Beleid

Welkom bij Zus & Zo, een kleinschalig kinderdagverblijf dat opvang biedt aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Onze gezellig ingerichte groep bevindt zich op de benedenverdieping in het pand gelegen bij de Don Bosco school. Wij als kinderdagverblijf hebben er voor gekozen om samen te werken met verschillende partijen. Zus & Zo vindt het belangrijk dat de overgang van opvang naar school soepel verloopt, hierdoor blijft de continuïteit gewaarborgd. Door samen te werken met de Peuterspeelzaal, BSO en Don Bosco school kunnen wij dit proces dan ook waarborgen.

Laat ik mij even voorstellen. Mijn naam is Cindy Duvaloois en ik ben ruim 20 jaar werkzaam in de kinderopvang. Na een uitstapje gemaakt te hebben naar de zorg voor ouderen en daarbij mijn diploma te hebben behaald wist ik dat mijn passie echt lag in het zorgen voor kinderen. Voor mij persoonlijk is het werken met kinderen het mooiste beroep wat er bestaat. Kinderen zijn puur en eerlijk, zij zien de wereld als een grote ontdekking en dit doen zij d.m.v. spelen en leren. Hier een deel van uit te mogen maken is elke dag weer een cadeautje. Het was voor mij dan ook een logische stap om een eigen kinderdagverblijf op te starten.

Sinds augustus 2016 ben ik dan ook de trotse eigenaar van Zus & Zo Kinderopvang en kan ik zeggen dat ik van mijn hobby mijn werk heb mogen maken. Ik hoop dan ook van harte dat wij de kinderen die ons kinderdagverblijf bezoeken elke dag het gevoel kunnen geven dat zij zich welkom en geborgen voelen. En dat wij er bij Zus & Zo elke dag een feestje van maken. Samen met de kinderen en ouders/verzorgers willen wij er een onvergetelijke tijd van maken.

# Pedagogisch Beleid

## Visie

Bij Zus & Zo mogen en kunnen kinderen lekker “kind” zijn en de wereld spelenderwijs op hun eigen tempo ontdekken. Ieder kind is bijzonder en uniek. Zus & Zo vindt het daarom ook belangrijk om te kijken naar de talenten van een kind en hierbij de juiste stimulerende begeleiding te bieden. Bij een kind bestaat de wereld vooral uit spelen en plezier maken. Naast een persoonlijke begeleiding wordt er ook een veilige uitdagende en schone speel – leeromgeving aangeboden waarbij kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Zo bieden wij gepaste activiteiten aan en gaan wij in principe mee in de thema’s van de peuterspeelzaal, bso en school. Wel moet er ook ruimte zijn voor spontane activiteiten, denk hierbij aan bijvoorbeeld even gezellig dansen op de muziek of een knutselwerkje maken voor opa die jarig is.

Ook is het voor een kind belangrijk zich welkom en veilig te voelen, hierdoor ontdekken kinderen hun grenzen en creativiteit en zet het ze aan om eigen keuzes te maken.

Bij Zus en Zo staat dan ook hoog in het vaandel dat zowel kinderen als ouders/verzorgers zich welkom en vertrouwd voelen in het kinderdagverblijf en bij de pedagogisch medewerkers. Er is daarom ook bewust gekozen voor een kleinschalig kinderdagverblijf waarbij de zorg en begeleiding voor de kinderen centraal staat en er met ouders/ verzorgers een open en eerlijke communicatie ontstaat. Bij Zus & Zo Blijdehand wordt er, net als bij de Don Bosco school, gewerkt volgens de rust, regelmaat en reinheid regel.

Er wordt gewerkt volgens een vaste dagindeling waarbij actieve en rustige momenten elkaar afwisselen. Door een vast dagprogramma te volgen leren kinderen wat ze kunnen verwachten en geeft het hen een veilig en vertrouwd gevoel. Bij de allerkleinsten houden wij zoveel mogelijk het ritme van thuis aan. Dit gaat altijd in overleg met de ouders/ verzorgers en is redelijkerwijs inpasbaar op de groep.

Wij kiezen op de groep voor een rustige sfeer. Zus & Zo vindt het belangrijk dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen zonder te veel prikkels vanuit hun omgeving.

Reinheid op een kinderdagverblijf vinden wij belangrijk, een schone omgeving nodigt uit tot spelen en leren. Maar ook het meegeven van bepaalde normen en waarden zoals o.a. handen wassen na toiletbezoek, op tijd een schone luier, hand voor je mond als je moet niezen. Reinheid uit zich ook in de omgang met elkaar. Zo wordt het de kinderen geleerd om respect te hebben voor elkaar en de omgeving. Kinderen mogen en kunnen zichzelf zijn in alle facetten, daarbij horen ook emoties. Voor Zus & Zo is het belangrijk dat kinderen deze emoties kunnen en mogen uiten zonder zich afgewezen te voelen. Zo leren zij hun grenzen kennen en draagt dit bij aan hun zelfvertrouwen.

# Pedagogisch Beleid

## Pedagogisch Klimaat

Zus & Zo gaat uit van een aantal basisprincipes die vast zijn gelegd in de wet kinderopvang. Door onze manier van werken bevorderen wij:

- emotionele veiligheid
- persoonlijke competenties
- sociale competenties
- overdracht normen en waarden

## Emotionele veiligheid

Het welbevinden van de kinderen staat bij Zus & Zo voorop. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zichzelf mogen en kunnen zijn in een prettige en voor hun veilige omgeving. Een kind moet zich niet geremd voelen in zijn of haar gedrag, en het uiten van emoties hoort daarbij. Het is daarom ook belangrijk dat kinderen hun emoties kunnen en mogen uiten in al hun hoedanigheid. Het uiten van verdriet, blijdschap, boosheid draagt bij aan het welbevinden van het kind. Door de juiste begeleiding te bieden, leren wij het kind grenzen aan te geven en stimuleren wij het zelfvertrouwen. Ook een rustige stimulerende omgeving draagt hier aan bij. Door de kleinschaligheid en vaste gezichten is er meer ruimte voor individuele aandacht van het kind. Hierdoor kan het kind zich optimaal ontwikkelen en voelt het zich veilig en vertrouwd in de ruimte en bij de pedagogisch medewerkers.

- **Onze omgang met de kinderen:** vinden wij het belangrijk dat er naar het kind wordt geluisterd en nemen wij hun emoties serieus. Wij stimuleren dan ook om gevoelens als verdriet, plezier maar ook boosheid te uiten. Hechting voor een kind is erg belangrijk. Een kind hecht zich niet alleen aan een omgeving en in een groep maar ook aan een verzorger, daarom kiezen wij voor een kleinschalig kinderdagverblijf. Door vaste gezichten op de groep zal een kind zich eerder hechten en kan zich mede hierdoor ook optimaal ontplooiën. De pedagogische medewerker zal met haar kennis en houding ook veiligheid bieden. Door onder anderen voorspelbaar en consequent te zijn weten kinderen wat zij kunnen verwachten. Bij binnenkomst begroeten wij de kinderen altijd bij hun naam en zeggen wij dat we het leuk vinden dat zij weer bij ons komen spelen en leren, op deze manier voelen kinderen zich gezien. Op deze manier nemen wij ook afscheid van elkaar, vragen wij aan de oudere kinderen of zij een leuke dag hebben gehad, of zij snel weer komen spelen en leren en zeggen wij dat we het erg gezellig vonden dat zij er waren. Ook dit draagt toe aan emotionele veiligheid van een kind. Ook voor de allerkleinsten is hechting heel belangrijk, voor hen is het vooral belangrijk dat er een vertrouwd gezicht is op de groep. Door de kleinschaligheid en de vertrouwde gezichten zal een baby zich eerder veilig en geborgen voelen. Voor hen is het belangrijkste dat er veiligheid, geborgenheid en continuïteit wordt geboden. Indien inaspaar op de groep zullen wij in overleg met de ouders/verzorgers zoveel mogelijk het ritme van thuis aanhouden.

## Pedagogisch Beleid

- **In de omgang met andere kinderen:** Vinden wij het belangrijk dat alle kinderen respect hebben voor elkaar. Leren wij de kinderen dat hun groepsgeenootjes soms ook verdriet kunnen hebben en dat wij elkaar dan troosten en eventueel sorry zeggen als wij iets van elkaar afpakken. Door kinderen te leren respect te hebben voor elkaar leren zij empathie en zodoende rekening te houden met elkaar.

- **In de inrichting van binnen en buitenruimte:** Door een duidelijke en overzichtelijke inrichting te creëren bieden wij kinderen structuur en veiligheid. Wij maken gebruik van hoekjes, zo hebben wij bijvoorbeeld een keukenhoek en een autohoek. Op deze manier is het voor kinderen duidelijk waar zij met wat kunnen spelen en is het bijvoorbeeld bij het opruim moment ook duidelijk dat alles een eigen plek heeft. Ook houden wij rekening met alle leeftijden. Zo hebben wij voor de allerkleinste een hoge box waar zij zich rustig kunnen terug trekken mocht dit nodig zijn. Bij de buitenruimte houden wij ook rekening met alle leeftijden. Zo wordt het de oudere kinderen geleerd om niet op het gras te fietsen zodat je jongere kinderen rustig kunnen spelen.

- **Bij het aanbieden van activiteiten:** Bij een verticale groep houden wij rekening met alle leeftijden. Wij bieden activiteiten aan die passen bij de leeftijd van de kinderen en houden wij altijd rekening met hun eigen tempo en talenten. Wij gaan in op de talenten van het kind en passen hierbij de juiste activiteiten en begeleiding toe. Door te kijken naar wat een kind al kan voelt het zich veilig en begrepen en krijgt het niet het gevoel te moeten presteren boven hun kunnen. Bij gepaste activiteiten moet u denken aan bijvoorbeeld samen een boekje lezen. Bij de oudere kinderen gaan wij gericht vragen stellen: welk cijfer zie je? Hoeveel eendjes zie je hier, welk geluid maakt een koe? Dit stimuleert kinderen tot nadenken en leren zij spelenderwijs. Bij de kleinere kinderen geven wij vooral voorbeelden; kijk dit is de koe en de koe zegt boe, de zon is geel enz. Zo ook bijvoorbeeld bij een activiteit als verven, wij kijken naar de leeftijd en wat de kinderen al kunnen. Zo zullen wij jongere kinderen vooral lekker met hun handen laten verven en de oudere kinderen vragen wij met een kwastje te verven en een bijvoorbeeld een vak in de kleuren met de blauwe verf. Op deze manier houden wij rekening met de individuele ontwikkeling van het kind waardoor het kind niet het gevoel krijgt boven zijn/haar kunnen te hoeven presteren. Dit draagt allemaal bij aan de emotionele veiligheid van het kind.

- **Bij het aanbieden van het spelmateriaal:** Ook hierbij kijken wij naar de leeftijden. Zo hebben wij voor elke leeftijd gepaste materialen. Voor de allerkleinste zijn dit vooral zachte materialen of materialen die de visuele en auditieve ontwikkeling uitlokt. Voor de oudere kinderen zijn er bijvoorbeeld simpele voorschoolse opdrachtjes waarbij wij ze voorbereiden op de overgang naar school. Op deze manier stimuleren wij de kinderen tot spelen zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

### Persoonlijke competenties

Kinderen hebben vanaf de geboorte een innerlijke motivatie om te leren lopen, praten en contact te maken met anderen. Zij leren wat nodig is voor het leven. Kinderen leren binnen het eigen vermogen, tempo en op een geheel eigen wijze. Het eigen en unieke ontwikkelings tempo van het kind is voor ons maatgevend in de begeleiding van de kinderen.

## Pedagogisch Beleid

**- In onze omgang met de kinderen:** Wij vinden het belangrijk om kinderen te stimuleren in hun eigen kunnen en dat zij mogen ontwikkelen in hun eigen tempo. Daarom kijken wij naar de talenten van een kind en bieden hierbij de juiste begeleiding. Wij kijken niet naar wat kinderen nog niet kunnen, maar wij stimuleren wat kinderen wel kunnen. Wij denken dat het zelfvertrouwen van een kind groeit wanneer wij hun talenten stimuleren, hierdoor zetten kinderen automatisch de volgende stap in hun ontwikkeling. Dit bereiken wij niet alleen door te stimuleren maar ook door complimenten te geven en gepaste activiteiten aan te bieden. Ook vinden wij het belangrijk dat kinderen zich mogen uiten. Het uiten van o.a. blijheid en verdriet is iets wat wij dan ook zeker stimuleren. Op deze manier leren kinderen met hun emoties en grenzen om te gaan. Wij zullen tevens het maken van eigen keuzes aanmoedigen. Dit aanmoedigen doen wij o.a. door kinderen te stimuleren zich aan te kleden en daar de kledingstukken bij te benoemen. Dit oefent hun motoriek en daagt het hun uit tot zelfstandigheid. Dagen wij de kinderen uit om ons te helpen de tafel te dekken en te vragen wat wij nodig hebben bij het eten van een boterham. Vragen wij de ouders kinderen om de jongere kinderen te helpen bij het opruimen omdat zij al weten waar je alles netjes opbergt. Al deze elementen dragen bij aan de zelfredzaamheid en het zelfvertrouwen van een kind.

**- In de omgang met andere kinderen:** Door de samenstelling van de groep, 0 tot 4 jaar, leren de kinderen van elkaar. Hierdoor leren kinderen spelenderwijs van de oudere kinderen. De jonge kinderen leren op deze manier dat wij bijvoorbeeld met elkaar opruimen, dat er wij niet afpakken van elkaar en dat wij samen spelen en delen. Ongewenst gedrag proberen wij om te zetten naar positief gedrag. Zo zeggen wij sorry tegen elkaar en laten de kinderen inzien waarom bijvoorbeeld iets afpakken bij hun groepsgenootje verdriet veroorzaakt. Maar ook door kinderen weg te halen uit de situatie waardoor het ongewenste gedrag is ontstaan en o.a. passende activiteiten aan te bieden, het kind te troosten, of even rustig samen met de pedagogisch medewerker een boekje te lezen. Op deze manier leren kinderen met elkaar omgaan en in groepsverband te spelen.

**- In de inrichting van binnen en buitenruimte:** Ook hierbij proberen wij de kinderen zoveel mogelijk te stimuleren en uit te dagen. Dit doen wij door de groepsruimte op een manier in te richten dat het de kinderen uitdaagt om te spelen. Door het creëren van hoekjes brengen wij structuur in de groep en weten de kinderen waar er met wat gespeeld kan worden. Op deze manier leren de kinderen ook wat er van hen verwacht wordt en nodigt het uit tot het ontdekken van hun talenten. Zo stimuleren wij de kinderen in hun cognitieve en motorische ontwikkeling

**- Bij het aanbieden van activiteiten:** Wij kijken per dag naar de groepssamenstelling. Zijn er veel jonge kinderen of meer oudere kinderen. Hier passen wij de activiteiten op aan. Zo

## Pedagogisch Beleid

kunnen wij op een rustige dag met de kinderen bijvoorbeeld de natuur in gaan om allerlei materiaal te zoeken waar wij dan later mee kunnen knutselen.

Hierbij stimuleren wij de creativiteit van de kinderen. Merken wij dat de kinderen behoefte hebben aan beweging gaan wij dansen, merken wij dat de kinderen behoefte hebben aan rust, gaan wij een boekje lezen. Op deze manier houden wij rekening met de behoeftes van een kind. Uiteraard gebeurt dit ook individueel. Mochten een kind aangeven behoefte te hebben aan bijvoorbeeld rust zullen wij een gepaste activiteit aanbieden. Denk hierbij bijvoorbeeld aan even rustig lezen of samen een liedje zingen op schoot. Door individuele aandacht te geven aan de kinderen voelen zij zich veilig en begrepen en kunnen wij op deze manier het kind de juiste begeleiding en stimulering aanbieden. Wij kijken naar waar een kind aan toe is en passen daar onze begeleiding op aan. Zo heeft ieder kind zijn of haar eigen talenten en behoeftes. Het ene kind is zeer creatief, dit kind zullen wij dan ook extra stimuleren om lekker te verven of met klei te spelen. Een ander kind is heel sociaal, dit kind zullen wij stimuleren om andere kinderen te helpen met bijvoorbeeld opruimen en de schoenen aantrekken. Hierdoor stimuleren wij de kinderen om zich te ontwikkelen tot een individu en leren zij op zichzelf te vertrouwen.

**- Bij het aanbieden van het spelmateriaal:** Door naar de talenten van de kinderen te kijken en daarbij de juiste activiteiten aan te bieden kunnen kinderen zich spelenderwijs in hun eigen tempo ontwikkelen. Bij ons mogen de kinderen zelf aangeven waar ze aan toe zijn en waar zij mee willen spelen. Zo zullen wij bijvoorbeeld een kind dat erg goed is in puzzelen extra stimuleren steeds moeilijkere puzzels te maken. Hierbij dagen wij het kind uit en stimuleren wij de kinderen hun grenzen te verleggen. Voor de baby's zal zich dit vooral voordoen in hun spel met de pedagogische medewerker. Denk hierbij aan een schootspelletje, samen in een boekje kijken, het aanbieden van gepast speelgoed waarbij kleur, vorm en geluid vooral een rol spelen.

## Sociale competenties

Bij de sociale ontwikkeling gaat het erom hoe het kind met anderen omgaat en hoe het kind zichzelf ziet in relatie tot anderen. Kinderen krijgen steeds meer inzicht in zichzelf en in hun relaties met anderen. Jonge kinderen zijn nog voornamelijk op hun ouders of verzorgers gericht. Pas in de peuter- en kleutertijd ontstaat er meer aandacht voor leeftijdsgenootjes. Hun wereld wordt groter en dat leidt er toe dat zij zich sociaal steeds ver kunnen ontwikkelen. Zij leren zichzelf beter kennen, ook als persoon, los van het gezin waar zij uit komen. Tijdens het spelen met leeftijdsgenoten leren zij zich verplaatsen in anderen, ruzies op te lossen en verschillen te overbruggen.

**- In onze omgang met de kinderen:** leren wij de kinderen deel uit te maken van een groep Dat zij deel uitmaken van een groep maar dat er ook aandacht is voor het individuele kind.



## Pedagogisch Beleid

Dit doen wij op tal van manieren. Zo leren wij de kinderen dat wij wachten met eten totdat alle kinderen een boterham hebben, ruimen wij op met elkaar, leren wij dat als we gaan slapen we proberen stil te zijn. Dit zijn allemaal voorbeelden waarbij de kinderen leren dat zij een deel uitmaken van een groep. De pedagogisch medewerkers geven met hun professionaliteit en inzicht het goede voorbeeld. Dit doen wij o.a. door kinderen te leren niet door elkaar heen te praten maar te luisteren naar elkaar, samen te spelen, elkaar te helpen. Praten wij niet over elkaar maar met elkaar. Hebben de pedagogisch medewerkers een open en vriendelijke houding naar de kinderen toe. Op deze manier leren de kinderen dat het veel gezelliger is als wij allemaal vriendelijk zijn tegen elkaar en dat er altijd ruimte is voor een grapje en het stellen van vragen. Hierbij kijken de pedagogisch medewerkers altijd naar het individuele kind een waar het staat in zijn of haar ontwikkeling.

**- In de omgang met andere kinderen:** Wij vinden het belangrijk dat kinderen leren deel te nemen in het groepsproces. Door samen te spelen, te delen, maar ook het goed maken na een ruzie leert een kind zich sociaal te ontwikkelen. Opruimen, tafel dekken, eten, knutselen, spelen, handen wassen maken allemaal deel uit van het groepsproces. Vieren wij een feestje als er een groepsgenootje jarig is en zingen wij met elkaar een liedje en geven wij een cadeautje aan de jarige. Spelen wij buiten om de beurt met de fiets, en wachten wij samen in de rij bij het naar binnen gaan. Laten wij de kinderen bij binnenkomst elkaar begroeten en nemen wij ook weer afscheid van de groepsgenootjes. Leren wij kinderen elkaar te helpen als een puzzel net even iets te moeilijk is voor hun groepsgenootje. Door kinderen dit met elkaar te laten beleven geven zij elkaar niet alleen het goede voorbeeld, maar leren zij bijvoorbeeld ook op hun beurt te wachten. Doordat kinderen deelnemen aan het groepsproces leren zij ook betrokken te zijn bij elkaar en verantwoordelijkheid samen te nemen. Uiteraard is het voor een kind soms ook fijn om even alleen te zijn. Even rustig een boekje lezen of even met je knuffeltje op de bank zitten, ook dit stimuleren wij. Voor de allerkleinsten is het contact met de pedagogische medewerker bij dit alles van groot belang. Het flesje geven, verschonen, knuffelen zijn voor de jongste kinderen erg belangrijk. Zo krijgen zij vertrouwen in de pedagogische medewerker en worden zij gestimuleerd zichzelf te zijn.

**- In de inrichting van binnen en buitenruimte:** De inrichting van de groep is zo opgesteld dat er met alle leeftijden rekening is gehouden. Hierbij houden wij ook rekening met de grote van de groep en kijken wij dagelijks naar de samenstelling hiervan. Kinderen tot ongeveer 3 jaar spelen vooral naast elkaar en nog niet echt met elkaar. Daarom hebben wij de ruimte zo ingericht dat de kinderen zich vrij kunnen bewegen, maar dat zij zich ook terug kunnen trekken als zij daar behoefte aan hebben. Kinderen kunnen al heel goed aangeven waar zij behoefte aan hebben en deel uit willen maken van een activiteit met hun vriendjes of even rustig alleen willen spelen. Door hiermee rekening te houden bij de inrichting van de groep kom je op deze manier de behoeftes van het kind tegemoet.

**- Bij het aanbieden van activiteiten:** Bij het aanbieden van activiteiten houden wij rekening met de behoeftes van het kind en uiteraard de leeftijd. Maar ook kijken wij naar de groepsamenstelling. Activiteiten als dansen, een spelletje spelen aan tafel met je vriendje, liedjes zingen doen de kinderen vaak in een groep. Zo zingen wij vaak een liedje waarbij wij ieder kind voorstellen aan de groep en vragen wij aan de kinderen wie er naast hun zit. Dansen wij samen met een groepsgenootje door de handjes vast te houden. Helpen wij

## Pedagogisch Beleid

elkaar bij het bouwen van een mooie treinbaan, lezen de kinderen soms ook elkaar voor uit een boekje. Bij al deze activiteiten leren zij deel uit te maken van een groep, leren zij samenwerken, het goede voorbeeld te geven aan de jongere kinderen, en leren zij verantwoordelijkheid te nemen. Mochten kinderen aangeven als zij behoefte hebben aan een moment voor zichzelf, bieden wij geschikte activiteiten aan. Denk hierbij aan een mooie tekening maken voor opa. Of een activiteit die past bij hun leeftijd zoals een aantal simpel reken of kleuren spelletje spelen.

**- Bij het aanbieden van het spelmateriaal:** Ook hierbij houden wij rekening met de leeftijden. Zo hebben wij voor elke leeftijd geschikte materialen en activiteiten. Het wordt de kinderen dan ook geleerd dat zij bijvoorbeeld met het speelgoed voor de allerkleinste wel mogen spelen maar dat het ook leuk is dat zij dit bij de baby brengen die op het kleed aan het spelen is. Mogen de oudere kinderen met een kinderschaartje onder toezicht knippen, terwijl de jongere kinderen lekker aan het spelen zijn. Op deze manier blijven wij de kinderen stimuleren en uitdagen, en begeleiden wij hen in de volgende stap in hun ontwikkeling.

### Overdracht normen en waarden

Het overbrengen van normen en waarden speelt een grote rol in de opvoeding en in de samenleving. Wij vinden het belangrijk dat kinderen een voorbeeld nemen aan elkaar en de pedagogisch medewerkers. Respectvol omgaan met elkaar, dieren en de natuur staan dan ook hoog in het vaandel. Maar ook het aangeven van grenzen, wat mag wel en wat mag niet, hoe maken we het goed met elkaar na een ruzie, leren delen en op je beurt te wachten. Dit zijn allemaal onderdelen die wij overbrengen middels normen en waarden. Hoe wij hier mee omgaan kunt u hier onder lezen.

**- In onze omgang met de kinderen:** Dit brengen wij over door het goede voorbeeld te geven. Door het geven van een goed voorbeeld gaan kinderen dit gedrag kopiëren en leren zij niet alleen van de pedagogische medewerker maar ook van en aan elkaar. Wij geloven bij Zus & Zo in een positieve benadering en een toegankelijke houding. Door je positief en toegankelijk op te stellen ben je voor kinderen meer benaderbaar, hierdoor neemt het vertrouwen in de pedagogische medewerker en zichzelf toe. Zo zien zij o.a. van de pedagogisch medewerkers dat wij de hand voor onze mond doen als wij moeten niezen, dat wij elkaar netjes begroeten en gedag zeggen, dat wij aardig zijn tegen elkaar de omgeving en dieren, ruimen wij samen de puzzel op. Op deze manier geven wij het goede voorbeeld en geven wij de kinderen de normen en waarden mee die van ons verwacht worden.

**- In de omgang met andere kinderen:** Bij Zus & Zo leren wij de kinderen respect voor elkaar en de omgeving. Minstens ook zo belangrijk vinden wij respect voor dieren en de natuur. Zo leren zij verantwoordelijkheid voor hun gedrag, elkaar en hun omgeving. Wij geven de kinderen o.a. mee dat wij op de groep niet met eten gooien, elkaar en dieren geen pijn doen, geen speelgoed van elkaar afpakken enz. Bij ongewenst gedrag keuren wij nooit het

## Pedagogisch Beleid

kind als persoon af maar benoemen het gedrag en bieden wij een positief alternatief zoals hierboven staat beschreven. (zie persoonlijke competenties)

**- In de inrichting van binnen en buitenruimte:** Leren wij de kinderen dat wij buiten lekker mogen rennen en ravotten en dat wij binnen het wat rustiger aan doen. Hierbij hebben wij gelet op de bewegingsruimte die kinderen nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Het is belangrijk voor kinderen dat er duidelijke grenzen zijn. Deze geven wij o.a. aan door de groepsruimte en buitenruimte zo in te richten dat de kinderen leren waar er met wat gespeeld kan worden. Hierdoor leren zij respect krijgen voor hun omgeving en zorgvuldig om te gaan met speelgoed.

**- Bij het aanbieden van activiteiten:** Hierbij houden wij rekening met wat wij aanbieden en wanneer daar mee gespeeld kan worden. Zo liggen sommige boekjes in de kast en worden alleen met de pedagogisch medewerker gelezen, kinderen mogen dit aangeven als zij hier behoefte aan hebben. Als de kinderen willen verven mogen zij dit aangeven en wordt dit onder begeleiding gedaan. Zo mogen de kinderen alleen op het loopfietsje op de groep als het rustig is en er geen kleine baby's op de grond kruipen. Leren wij de kinderen de verf niet in onze haren te smeren maar op het papier. Op deze manier leren kinderen dat bij een activiteit bepaalde normen en waarden zijn waar wij ons aan houden maar ook dat zij voor bepaalde activiteiten eerst toestemming leren vragen voor er mee gespeeld wordt. Op deze manier leren wij de kinderen respect te krijgen voor het speelgoed en materiaal waar zij mee kunnen spelen en knutselen. Ook leren wij de kinderen dat bepaalde activiteiten aan tafel worden gedaan en dat het soms ook leuk is dit samen met de pedagogisch medewerker te doen

**- Bij het aanbieden van het spelmateriaal:** Hierbij leren wij de kinderen dat wij respect hebben voor het speelgoed waar zij mee spelen. Wij doen dit door de kinderen spelmaterialen aan te bieden dat past bij hun ontwikkeling. Zo zullen wij een kind dat nog niet toe is aan het vast houden van een schaar nog niet laten knippen. Of een kind dat nog niet kan lopen op een loopfietsje laten spelen. Op deze manier leren wij de kinderen dat zij kunnen spelen met het materiaal waar zij aan toe zijn. Zo zijn er materialen waar zij bijvoorbeeld alleen aan tafel mee mogen spelen, denk hierbij aan klei of stiften. Deze materialen zijn geschikt voor de oudere kinderen en bieden wij de kleinere kinderen een ander materiaal aan om mee te spelen. Denk hierbij aan potloden die wat dikker zijn voor goede grip en de fijne motoriek bevorderen, of in plaats van een loopfietsje een loopwagen voor de kinderen die net kunnen lopen. Op deze manier leren kinderen de waarde van het spelmateriaal en de normen die hierbij horen.

### **Pedagogisch beleidswerk en coaching.**

Wij zijn verplicht jaarlijks 50 uur pedagogisch beleidswerk in te zetten ter bevordering van het pedagogisch beleid en ons handelen in de praktijk. Daarnaast dient er jaarlijks per fulltime medewerker 10 uur pedagogische coaching op de werkvloer plaats te vinden. Deze taken hebben wij uitbesteed aan de pedagogisch coach/beleidsmedewerker van Opvang Nieuwe Stijl. De jaarlijkse planning en verantwoording hiervan is te lezen in de "verantwoording pedagogisch beleidswerk en coaching", welke is in te zien op de locatie. Dit

# Pedagogisch Beleid

plan wordt jaarlijks voorgelegd aan de oudercommissie. Bij afwezigheid van een oudercommissie zullen wij dit voorleggen via het versturen van persoonlijke email naar alle ouders. Ouders krijgen de kans hier op te reageren.

## Werkwijze

### Groepsgrootte

De opvang in het kinderdagverblijf vindt plaats in een verticale groep. De groep bestaat uit maximaal 11 kinderen. Wij hanteren voor de beroepskracht-kind-ratio en de groepsgrootte de rekentool van de rijksoverheid.

### Leeftijdsopbouw

Zus & Zo biedt opvang aan kinderen van 0 tot 4 jaar. Er is gekozen voor een verticale groep zodat kinderen in verschillende leeftijden elkaar kunnen stimuleren in hun ontwikkeling. Dreumesen kopiëren het gedrag van peuters en al doende leren zij. Peuters vinden het op hun beurt weer leuk om te “zorgen” en dus zullen zij zich over de baby’s en dreumesen ontfermen. Zo leren kinderen in verschillende ontwikkelingsfasen van elkaar.

### Dagritme

Bij Zus & Zo wordt gewerkt met een dagritme. Een dag bij Zus & Zo ziet er in principe als volgt uit.

Wij zijn vanaf 7.00 uur open. Wij vinden een goede overdracht belangrijk en nemen dan ook de tijd om een gesprek aan te gaan met ouders/verzorgers. U bent van harte welkom om nog even gezellig een kop koffie of thee te drinken op de groep.

Rond 9.00/9.30 uur gaan wij gezamenlijk opruimen. Hierna gaan wij aan tafel voor het kringmomentje. Bij deze activiteit zingen wij een liedje zingen, lezen een boekje, of kletsen gezellig met elkaar. De kinderen krijgen vers fruit en drinken aangeboden. Het kringetje is een belangrijk moment van de dag voor kinderen, het is een rustmoment maar tevens ook een sociaal moment. Wij willen dan ook alle aandacht besteden aan dit moment en vragen de ouders/verzorgers de kinderen voor 9.00 uur te brengen zodat alle kinderen hier aan mee kunnen doen en er geen storingen vanuit de omgeving zijn. Na het kringetje gaan wij de kinderen verschonen en begeleiden naar het toilet.

Hierna doen wij een gezamenlijke activiteit, gaan wij naar buiten, mogen de kinderen vrij spelen of gaan we wandelen. Deze activiteiten staan niet vast en kijken wij naar de groepsgrootte en waar de kinderen behoefte aan hebben. Hierbij moeten wij ook rekening houden met de kinderen die meerdere keren slapen op een dag, deze kinderen gaan naar bed. Ook hier passen wij de activiteiten op aan.

Rond 11.30 uur gaan wij gezamenlijk opruimen en gaan wij aan tafel om te eten. Sommige kinderen vinden het leuk om te helpen met de tafel dekken, in dit geval zullen wij samen met de kinderen de tafel dekken. Het kan echter ook voorkomen dat de kinderen buiten aan het spelen zijn en de leiding de tafel dekt. Ook dit is een belangrijk moment voor de kinderen

## Pedagogisch Beleid

en nemen wij hier de tijd voor. Wij stimuleren kinderen die hier aan toe zijn zelf hun brood te smeren.

Ook na het eten gaan wij verschonen en begeleiden wij de kinderen die er aan toe zijn naar het toilet.

Na het eten gaan de meeste kinderen even slapen. De kinderen die wakker blijven, bieden wij een activiteit aan of mogen even iets voor zichzelf doen als zij dit willen. Even rustig met hun knuffel op de bank zitten/liggen als zij daar behoefte aan hebben, of rustig aan tafel een puzzel maken.

Om 15.00 uur worden de eerste kinderen meestal wakker. Ook hier gaan wij verschonen en naar het toilet.

Rond 15.30 uur gaan wij met de kinderen die al wakker zijn opruimen om aan tafel te gaan voor drinken en iets lekkers. Dat lekkers kan uit van alles bestaan, een kaakje, rijstwafel, soepstengel, waar de kinderen op dat moment behoefte aan hebben.

Na dit moment kijken wij wederom de situatie aan. Aangezien wij het buitenplein delen met de peuters van school en de peuterspeelzaal stemmen wij dit op elkaar af. Over het algemeen proberen wij naar buiten te gaan. Mocht dit niet lukken, gaan wij als de groepsgrootte het toelaat een stukje wandelen, een binnen activiteit doen of mogen de kinderen vrij spelen. Om 18.00 uur sluiten wij onze deuren en hopen wij dat alle kinderen een super fijne dag hebben gehad. Ook hierbij vinden wij het belangrijk dat er aan het einde van de dag een goede overdracht naar de ouders/verzorgers plaats vindt. Wij adviseren ouders dan ook minimaal een half uur voor sluitingstijd in het pand te zijn. Op deze manier kunnen pedagogisch medewerkers en ouders/verzorgers de tijd nemen voor een goede overdracht.

### **Opvang in stamgroepen.**

Locatie Blijdehand bestaat uit 1 groep, dit is tevens de stamgroep. De kinderen worden hier dagelijks opgevangen. De groepsruimte laat maximaal 11 kinderen toe op een dag. Zus & Zo is een verticale groep waarbij de kinderen van 0 tot 4 jaar kunnen worden opgevangen.

### **Voertaal**

Bij Zus & Zo spreken wij Nederlands met de kinderen. Uiteraard zijn kinderen van alle nationaliteiten welkom.

### **Pedagogisch medewerker-kind ratio**

Het aantal medewerkers is afgestemd op het kind aantal. Wij hanteren de beroepskracht/kindratio volgens de wettelijke normen zoals aangegeven staat op de rekentool van de rijksoverheid. Het voordeel van een kleinschalig kinderdagverblijf is dat er altijd vaste gezichten aanwezig zijn op de groep. Het verloop van personeel blijft hierdoor dan ook klein. Alle pedagogisch medewerkers zijn gediplomeerd, in het bezit van een VOG en EHBO gecertificeerd.

# Pedagogisch Beleid

## Wenbeleid

Wenmomenten in aanwezigheid van de ouders mogen buiten het opvangcontract plaatsvinden. Ook hoeven zij niet binnen de beroepskracht-kindratio (BKR) te vallen omdat de ouders dan zelf verantwoordelijk zijn voor het kind. Als de ouder tijdens wenmomenten het kind achterlaat op de groep, dan valt dit kind wel binnen de BKR en vallen deze uren binnen het opvangcontract met de ouders.

Wennen is niet alleen prettig en noodzakelijk voor kinderen maar ook voor de ouders/verzorgers. Wij willen hier dan ook alle tijd voor nemen. In principe gaan wij uit van twee of drie wenmomenten. Dit gaat altijd in overleg met de ouders. Ook als een extra wenmoment nodig blijkt dan is dat mogelijk.

Het eerste wenmoment duurt 1 tot 1,5 uur. De ouder blijft op de groep, tenzij de ouder dit niet wil en mits dit niet ingaat tegen het belang van het kind.

Het tweede wenmoment duurt ook 1 tot 1,5 uur. In principe blijft het kind dan zonder ouder op de groep. Wij bewaken dat de ouder duidelijk afscheid neemt van het kind. We tonen er begrip voor als een ouder dit moeilijk vindt en maken ook duidelijk dat het voor het kind belangrijk is dat het weet dat de ouder weggaat en ook weer terug komt. Emoties kunnen daarbij horen en mogen er zijn.

Het derde wenmoment duurt ca 2 uur waarbij wij de ouder vragen te vertrekken. Op deze manier kan het kind wennen aan de dagindeling van de groep. Meestal plannen wij dit wenmoment in met een kringmoment of lunchmoment.

Bij baby's houden wij zoveel mogelijk het ritme van thuis aan. In overleg met de ouders zullen wij wenmomenten inplannen. Hierbij proberen wij o.a. een voedingsmoment in te plannen om de baby vertrouwd te maken met de leidsters en omgeving.

Tijdens de wenmomenten mogen de ouders zo vaak bellen of appen als zij willen, wel zeggen wij er altijd bij dat het welzijn van de kinderen altijd voorop staat en dat het soms even kan duren voor wij antwoord geven of terug bellen. Als de ouder dit op prijs stelt, sturen wij tijdens de wenmomenten zo nu en dan een foto van het kind.

Voor de kinderen die naar de bso en school gaan is er ook een mogelijkheid om daar te wennen. Omdat wij samenwerken met zowel de bso als de school zal de overgang hier naar toe dan ook soepel verlopen. Wij houden ons aan het wenbeleid van de bso en school, maar maken onderling altijd afspraken.

## Voeding

## Pedagogisch Beleid

Bij Zus & Zo eten wij gezamenlijk aan tafel. Wij betrekken de kinderen zoveel mogelijk bij dit proces. Tafel dekken en zelf je boterham smeren bevordert de zelfredzaamheid en zelfvertrouwen. Wij zullen kinderen hierin dan ook altijd stimuleren.

Wij vinden het belangrijk dat kinderen met smaak eten. Daarom kiezen wij ervoor vers fruit en groente aan te bieden. Ook de fruithapjes voor de baby's zullen bestaan uit vers fruit. Dit zullen wij dagelijks vers aanbieden.

Ook gezonde voeding vinden wij belangrijk. In principe eten alle kinderen bruin brood op de groep tenzij ouders anders aangeven. In de regel bieden wij de kinderen eerst een boterham met hartig aan en vervolgens eventueel met zoet beleg. De tussendoortjes bestaan voornamelijk uit snacks, een biscuitje, soepstengel, rijstwafel, snoeptomaatje enz. Wij bieden kinderen bij het eten water, thee karnemelk of melk aan, tenzij ouders anders aangeven. Tussendoor geven wij de kinderen water of aanmaaklimonade of diksap, tenzij de ouders anders aangeven.

Wij bieden de meest gangbare flesvoeding aan, in ons geval Nutrilon. Borstvoeding dient gekoeld en voorzien van naam en datum aangeleverd te worden. Bij eventuele dieetwensen ( o.a. glutenvrij, koemelkallergie, halal producten) zijn de ouders/verzorgers verantwoordelijk voor het meebrengen van eten en drinken.

Er zijn vaste momenten om te eten en te drinken waarbij wij gezamenlijk aan tafel zitten. Als kinderen behoefte hebben aan drinken kan dit altijd, dit doen wij altijd aan tafel.

### Traktatie beleid

Kinderen mogen altijd trakteren. Bijvoorbeeld bij een verjaardag of geboorte van broertje of zusje. Wij stimuleren ouders voor gezonde traktaties te zorgen. Denk hierbij aan fruit, spiesje met stukje kaas en worst enz. Ouders /verzorgers zijn vrij in het bepalen van de traktatie. Bij veel zoetigheid of overdaad bepaalt de pedagogische medewerker of het geschikt is om de traktatie op de groep op te eten.

Wij zullen de rest van de traktatie in de mandjes doen zodat ouders zelf kunnen bepalen of het geschikt is voor hun kind. Uiteraard vinden wij af en toe eens lekker snoepen geen probleem. Met dieet wensen en allergieën houden wij uiteraard altijd rekening en bieden wij een passend een alternatief aan.

### Slapen

Baby's hebben een eigen slaapritme. We proberen het ritme van thuis zoveel mogelijk op het kinderdagverblijf aan te houden. Wij proberen de kinderen zoveel mogelijk in hetzelfde bedje te laten slapen, dit kan wel eens afwijken als bijvoorbeeld kinderen elkaar wakker houden. Mochten ouders speciale wensen hebben betreffende het slapen bijvoorbeeld

## Pedagogisch Beleid

inbakeren of op de buik slapen laten wij de ouders/verzorgers hiervoor een verklaring voor ondertekenen. Kinderen van ongeveer anderhalf jaar oud gaan mee in het slaapritme van de Groep. Afwijken van het slaapritme van de groep is, in overleg met de ouders mogelijk. Dit geldt bijvoorbeeld als een kind overdag niet meer slaapt of juist behoefte heeft aan meer slaap. Wij vinden het belangrijk dat kinderen een veilig en vertrouwd gevoel hebben en daarom houden we rekening met het slaapritme van de kinderen zoals ze gewend zijn. Denk hierbij aan een knuffeltje, speentje, eventueel een muziek doosje naast het bedje. Wij gaan regelmatig bij de kinderen kijken of zij nog comfortabel liggen/ slapen. Ook kunnen wij de kinderen via camera's altijd in de gaten houden.

### Flexibele opvang: mogelijkheden en grenzen

Een ochtend afnemen is van 7.00 uur tot 13.00 uur, een middag afnemen is van 13.00 uur tot 18.00 uur. Mocht u vaste contract dagen willen ruilen dan gaat dit altijd vooraf in overleg met de pedagogisch medewerker. Ook dit moet inpasbaar zijn op de groepsgrootte en mag de beroepskracht/kindratio niet overschrijden worden. Hele dagen kunnen niet geruild worden voor halve dagen of in uren opgenomen worden.

### Hygiëne, veiligheid en gezondheid

Zus & Zo werkt volgens de hygiëncode voor kleine instellingen in de branches Kinderopvang, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening en Jeugdzorg.

Ieder jaar voeren wij een risico-inventarisatie op het gebied van veiligheid en gezondheid uit. De risico's die kinderen kunnen lopen op de groep en in het gebouw brengen wij in kaart. Waar nodig brengen wij veranderingen aan of nemen wij maatregelen. Door dit jaarlijks in kaart te brengen kunnen wij de veiligheid en gezondheid van de kinderen, ouders/verzorgers en personeel waarborgen. De risico-inventarisatie is aanwezig op de groep en is inzichtelijk voor ouder/verzorgers en de oudercommissie.

### Mentorschap en Welbevinden

Wij volgen het digitale kind volgsysteem Doen, Praten en Bewegen. Hierin wordt de sociaal emotionele ontwikkeling, verbale en cognitieve ontwikkeling en de motorische ontwikkeling van kinderen gevolgd. Dit doen wij aan de hand van observatielijsten waarbij wij de ontwikkeling van de kinderen kunnen observeren en registreren. Deze observatielijsten geven een inzicht in de ontwikkeling van kinderen op alle bovenstaande gebieden. Hierbij worden ook tips gegeven hoe de kinderen te stimuleren op verschillende ontwikkelingsniveaus. Bij Zus & Zo krijgt ieder kind een mentor toegewezen. Wij communiceren dit naar de ouders/verzorgers en kind zodra het kind bij ons is ingeschreven. Tijdens het intake/kennismaking gesprek zullen wij ons voorstellen aan kind en ouders/verzorgers als de mentor van het kind.



## Pedagogisch Beleid

Een mentor is een pedagogisch medewerker in dienst van Zus & Zo en is de persoonlijke begeleider van uw kind. Deze pedagogisch medewerker zal de ontwikkeling van het kind monitoren en vast leggen in observaties. De mentor zal de ouders regelmatig informeren over de ontwikkeling van het kind en uitnodigen voor gesprekken. Als ouder kunt u zich richten tot deze medewerker met vragen tot betrekking over de ontwikkeling van uw kind. De ontwikkelingen van alle kinderen worden regelmatig besproken in een teamoverleg. De bevindingen worden altijd met de ouders besproken, het zij in het jaarlijkse gesprek, het zij in een individueel gesprek.

Wanneer wij ons zorgen maken over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind dan zullen wij dit altijd met de ouders bespreken in een individueel gesprek. Hierbij zullen wij het kindvolgsysteem volgen om te verifiëren of ons vermoeden juist is.

Wij kunnen ouders doorverwijzen naar zorginstanties zoals vermeld op de sociale kaart die wij als kinderopvang raadplegen en hanteren. Vanuit Opvang Nieuwe Stijl kunnen wij ook gebruik maken van de expertise van de pedagoge. En volgen wij regelmatig trainingen op verschillende vak gebieden om de kwaliteit te waarborgen.

### Vaste gezichten.

Voor kinderen is het belangrijk dat er altijd vaste gezichten zijn op de groep, dit bevordert het gevoel van veiligheid. Door de kleinschaligheid van ons kinderdagverblijf worden de kinderen dan ook altijd opgevangen in hun vaste stamgroep en zullen er altijd vaste gezichten aanwezig zijn op de groep. Aan een kind in de leeftijd tot één jaar worden ten hoogste twee vaste beroepskrachten toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind. Aan een kind van één jaar of ouder worden ten hoogste drie vaste beroepskrachten toegewezen, waarvan per dag ten minste één beroepskracht werkzaam is in de stamgroep van dat kind.

Het is toegestaan af te wijken van het vaste gezichtencriterium als de vaste gezichten in verband met verlof, vakantie of ziekte afwezig zijn. Zo nodig zullen wij daarvan gebruik maken waarbij we rekening houden met het volgende:

- er is geen ander vast gezicht beschikbaar, waar mogelijk proberen we eerst diensten te ruilen dan wel vaste beroepskrachten extra in te zetten
- waar mogelijk zetten we allereerst een andere voor de kinderen bekende beroepskracht in
- de te vervangen beroepskracht is niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig
- we maken zoveel mogelijk gebruik van het vaste team/invalkrachten

Ook hierbij zullen wij altijd de emotionele veiligheid en stabiliteit voor de kinderen in onze afwegingen meenemen. Als wij van mening zijn dat wij de emotionele veiligheid van de kinderen onvoldoende kunnen waarborgen, is sluiting van de groep een mogelijk alternatief.

## Pedagogisch Beleid

### **De (spel)activiteiten die kinderen buiten de stamgroep kunnen verrichten: open deurenbeleid**

Wij hanteren geen open deuren beleid met de peuterspeelzaal. Daar wij een verticale groep zijn met kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar en de peuterspeelzaal werkt met een vast gestructureerd vve programma is dit niet inpasbaar op beide groepen.

Bij activiteiten buiten de stamgroep om kunt u o.a. denken aan een wandeling in de omgeving, een boodschapje doen in het nabij gelegen winkelcentrum, boekje lezen bij de bibliotheek of een activiteit vanuit de school. Ook bieden wij activiteiten die zich niet in de nabije omgeving bevinden. U kunt hierbij denken aan dagje dierentuin, kinderboerderij, ritje met de bus. Dit communiceren wij ruim van te voren. Voor alle activiteiten buiten de stamgroep geldt dat de ouders toestemming moeten geven, wij een kleine bijdrage van de ouders kunnen vragen en de groepsgrootte een uitstapje moet toelaten.

### **Einde dagopvang: overdracht basisschool**

Na een veilige, vertrouwde en leerzame tijd bij Zus & Zo is het tijd om de grote wereld in te stappen. Dit is voor kinderen een spannende en onzekere tijd. In deze periode komt er veel op kinderen af, zij gaan vanuit een veilige vertrouwde omgeving van het kinderdagverblijf, waar veel individuele aandacht is, naar een grote klas met veel kinderen. Door de kleinschaligheid van Zus & Zo en de nauwe samenwerking met school en bso zal dit proces voor de kinderen soepel en prettig verlopen. Zowel school als Zus & Zo hanteren een warme overdracht. Samen met de interne begeleider van school bespreken wij wat het beste voor het kind is. Hierbij worden ook overdrachtsformulieren gebruikt en gaan wij meerdere malen in gesprek met elkaar indien nodig. Vanuit hier kijken wij wat het beste is voor het kind.

Uiteraard gaat dit vooraf altijd in overleg met de ouders/verzorgers en dienen zij hier toestemming voor te geven. Ook voor de bso hanteren wij een warme overdracht en overdrachtsformulieren.

Het protocol overdracht basisschool licht ter inzage op de groep

### **Zieke kinderen**

Bij Zus & Zo vinden wij het belangrijk dat kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. Zo ook bij zieke kinderen. Kinderen die ziek zijn voelen zich het prettigst in hun eigen omgeving en bij de ouders/verzorgers. Mochten wij denken dat het beter is voor een kind om thuis te zijn dan nemen wij contact op met de ouders/verzorgers. Zus & Zo handelt bij ziekte volgens het ziekteprotocol en de richtlijnen van de GGD. Boven de 38 graden nemen wij contact op met de ouders/verzorgers en bespreken wij de situatie van het kind.

## Pedagogisch Beleid

Op de groep ligt een protocol zieke kinderen ter inzage voor ouders/verzorgers waarin duidelijke afspraken en richtlijnen schriftelijk zijn vastgelegd. Hier staat o.a. ook in beschreven hoe Zus & Zo omgaat met besmettelijke ziektes.

### Als er zorgen zijn om kinderen

Als er zorgen zijn rond de ontwikkeling of het welbevinden van het kind zullen wij dit altijd in een vroeg stadium met de ouders bespreken. Door observaties en verslaglegging kunnen wij de ontwikkeling van de kinderen monitoren. Hierin worden wij ondersteund door een coach en adviseur. Ook werken wij samen met de kindercoach vanuit het wijkteam. Wanneer wij ons zorgen maken om de ontwikkeling of het welbevinden van het kind kunnen wij beroep doen op onze coach/adviseur en de kindercoach vanuit het wijkteam. Zij kunnen eventueel het kind komen observeren. Wanneer er een vermoeden is van kindermishandeling of huiselijk geweld treedt het protocol “meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” in werking. In dit geval is er altijd een samenwerking met de pedagogisch medewerkers, ouder/verzorgers, het wijkteam en Opvang Nieuwe Stijl. Ouders zullen altijd op de hoogte worden gesteld als het protocol “meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling” in werking treedt. Ook zullen wij de ouders/verzorgers op de hoogte stellen over de vervolgstappen vanuit Zus & Zo, het wijkteam en Opvang Nieuwe Stijl. Alle pedagogisch medewerkers kennen de richtlijnen en stappen die genomen moeten worden bij het vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

### Op welke wijze worden beroepskrachten bij hun werkzaamheden ondersteund door andere volwassenen

Alle beroepskrachten en stagiaires worden ondersteund door Opvang Nieuwe Stijl. Deze ondersteuning richt zich o.a. op de administratieve taken, kunnen wij een beroep doen op de pedagogisch coach, beleidsmedewerker en vertrouwensfunctionaris. Ook worden er regelmatig trainingen en cursussen georganiseerd om de kwaliteit binnen de kinderopvang hoog te houden. Alle pedagogisch medewerkers hebben ieder jaar een cursus EHBO en BHV training.

Voor de overgang van de dagopvang naar school is er een interne begeleider die ondersteuning biedt voor het kind en ouders. Ook hebben wij direct contact met school, bso en peuterspeelzaal, en kunnen wij een beroep op hen doen indien nodig. Het protocol overgang basisschool ligt ter inzage op de groep.

Wij vinden een goede opleiding belangrijk en bieden wij de kans aan stagiaires om bij Zus & Zo stage te lopen. Wij bieden een stageplaats aan voor BOL leerlingen. Wij zijn een erkend leerbedrijf en voldoen aan de eisen van het SBB.

Op grond van het opleidingsjaar waarin de stagiaires zich bevinden geven wij de juiste begeleiding. Een 3<sup>de</sup> jaars stagiaire heeft meer verantwoordelijkheid en mag dan ook alleen op de groep staan als wij daar vertrouwen in hebben. U moet hierbij denken aan de pauzetijden van de pedagogisch medewerkers of bij de opening en sluiting. Een 1<sup>ste</sup> of 2<sup>de</sup> jaars leerling hebben minder verantwoordelijkheid en mogen dan ook niet alleen op de groep staan.

## Pedagogisch Beleid

In principe leiden wij de stagiaires op tot pedagogisch medewerker en wij vinden het dan ook belangrijk dat zij deel uitmaken van het team. Alle voorkomende werkzaamheden die een pedagogisch medewerker dagelijks uitvoert in betrekking tot de kinderen en taken op de groep zullen de stagiaires ook uitvoeren. Denk hierbij aan de kinderen verschoneren, fles geven, schoonmaken, daglijsten bijhouden, overdracht naar ouders toe enz. Dit gebeurt naar gelang het opleidingsjaar onder begeleiding van een pedagogisch medewerker of zelfstandig. Alle stagiaires zijn in het bezit van een VOG en deze is aanwezig op de groep.

### De drieuursregeling.

De Wet Kinderopvang staat toe dat er op vastgestelde momenten minder beroepskrachten aanwezig zijn.

Bij tien aaneengesloten openingsuren mogen de beroepskrachten maximaal 3 uur per dag alleen staan op de groep met een kind aantal boven het wettelijk vastgesteld kindratio. Het is per januari 2018 wettelijk verplicht hier duidelijk inzicht aan te geven. Bij Zus & Zo geven wij hier als volgt invulling aan.

De vroege dienst begint om 7.00 en vangt de eerste 2 uur de kinderen op. De kinderen komen over

twee uur druppelsgewijs binnen. Door het vastleggen van de tijden dat de kinderen worden gebracht en gehaald krijgen wij een juiste indicatie van het kinddaantal en weten wij dat het eerste uur de wettelijke kindratio niet wordt overschreden.

Mocht tussen 8.00 uur en 9.00 uur het kindaantal maximum 11 zijn dan mag de pedagogisch medewerker volgens de drieuursregeling 1 uur boven het kindratio alleen op de groep staan.

De late dienst zal zich om 9.00 bijvoegen en de rest van de dag de kinderen opvangen tot 1 uur voor sluitingstijd. Ook dan mag er van het kindratio afgeweken worden en mogen de pedagogisch medewerkers volgens de drieuursregeling met een maximaal van 11 kinderen afsluiten.

Ook in de pauze tijden tussen 13.00 en 14.00 mogen de pedagogisch medewerkers met een maximum aantal kinderen van 11 op de groep staan. Dit zolang er een volwassene in het gebouw aanwezig is. Mochten wij constateren dat het kindaantal voor 8.00 hoger ligt dan toegestane BKR regeling zullen wij de roosters hier op aan passen en zullen de pedagogisch medewerkers eerder beginnen. Wij zullen dit dan tijdig communiceren naar ouders via app, mail en informatiebord.

De tijden dat wij niet afwijken van de BKR zijn 9.00 tot 13.00 en van 14.00 tot 17.00.

De tijden dat wij mogelijk uitsluitend afwijken van de wettelijke kindratio ten aanzien van de drieuursregeling zijn in ons geval dus: - tussen 8.00 uur en 9.00 uur

- tussen 13.00uur en 14.00 uur

- tussen 17.00 uur en 18.00 uur

## Pedagogisch Beleid

Het rooster zal er bij Zus & Zo als volgt uit zien:

### **Maandag :**

Vroege dienst: van 7.00 uur tot 17.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 8.00 uur tot 9.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.30 uur tot 14.00 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

Late dienst: van 9.00 uur tot 18.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 17.00 uur tot 18.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.00 uur tot 13.30 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

### **Dinsdag:**

Vroege dienst: van 7.00 uur tot 17.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 8.00 uur tot 9.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.30 uur tot 14.00 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

Late dienst: van 9.00 uur tot 18.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 17.00 uur tot 18.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.00 uur tot 13.30 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

### **Woensdag:**

Vroege dienst: van 7.00 uur tot 17.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 8.00 uur tot 9.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.30 uur tot 14.00 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

Late dienst: van 9.00 uur tot 18.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 17.00 uur tot 18.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.00 uur tot 13.30 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

### **Donderdag:**

Vroege dienst: van 7.00 uur tot 17.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 8.00 uur tot 9.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.30 uur tot 14.00 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

Late dienst: van 9.00 uur tot 18.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 17.00 uur tot 18.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.00 uur tot 13.30 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

### **Vrijdag:**

Vroege dienst: van 7.00 uur tot 17.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van 8.00 uur tot 9.00 uur met een maximum van 11 kinderen

## Pedagogisch Beleid

van 13.30 uur tot 14.00 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

Late dienst: van 9.00 uur tot 18.00

Mogelijke afwijking van kindratio maar binnen de drieuurregeling van

17.00 uur tot 18.00 uur met een maximum van 11 kinderen

van 13.00 uur tot 13.30 uur ( pauze tijd) Met een maximum van 11 kinderen.

### Afwijkingen van de BKR en pedagogische afwegingen.

Bij het afwijken van de BKR zullen wij altijd het welzijn van de kinderen meenemen in onze afweging. Lunchpauzes zijn gepland als de jongste kinderen slapen. Is er veel onrust op de groep, dan stelt de pedagogisch medewerker haar pauze uit tot een geschikter moment. Om te zorgen dat de kinderen voldoende aandacht krijgen als we van mening zijn dat we minder beroepskrachten kunnen inzetten, zorgen we allereerst dat we ons vaste dagritme hanteren. De bekende structuur en rituelen geven de kinderen houvast en dat vergroot hun gevoel van veiligheid.

Indien mogelijk wordt de vaste medewerker ondersteund door een boventallige stagiaire. De contacten met de ouders tijdens de breng- en haalmomenten houden we zo mogelijk kort zodat de aandacht zoveel mogelijk uit kan gaan naar de kinderen. Zo nodig nemen we op een ander moment contact op met de ouders. Op momenten dat de beroepskracht alleen is met de kinderen en dit past binnen de BKR, dan is er altijd een achterwacht telefonisch bereikbaar. Deze achterwacht kan binnen 15 minuten op de locatie aanwezig zijn. Een lijst met personen die achterwacht zijn, ligt op de locatie.

### Ouders

Bij Zus & Zo vinden wij de mening van de ouders/verzorgers erg belangrijk. Wij streven dan ook naar een open en eerlijke communicatie. Deze communicatie zal merendeel verlopen tijdens de haal- en brengmomenten. Hierbij is er altijd gelegenheid om even een kopje koffie te nemen en met elkaar het gesprek aan te gaan. Tijdens deze haal en brengmomenten zal het vooral om informele gesprekken gaan. Mocht de ouder/verzorger behoefte hebben aan een individueel gesprek met de pedagogisch medewerker of mentor van het kind is er altijd de mogelijkheid om een afspraak te maken.

Wij streven er naar om één keer per jaar met alle ouders een gesprek te plannen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Dit is uiteraard altijd vrijblijvend

# Pedagogisch Beleid

## Informatie

In de huisregels staat alle informatie aangaande kinderopvang Zus & Zo. Hierin zijn o.a. de openingstijden, extra en/of ruildagen, wat te doen bij ziekte en betalingsvoorwaarden opgenomen. Flexibele opvang bieden wij niet. De huisregels ontvangen ouders/verzorgers tijdens een intakegesprek.

Verder zullen wij ouders via de website [www.onszusenzo.nl](http://www.onszusenzo.nl) , facebook pagina <https://www.facebook.com/zusenzokinderopvang/> en [https://www.instagram.com/zus\\_en\\_zo\\_kids/](https://www.instagram.com/zus_en_zo_kids/) op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen over de groep. Dit zullen wij doen door middel van leuke foto's van activiteiten met de kinderen. Ook zullen wij ouders persoonlijk informeren via mail bij veranderingen bij o.a. beleidszaken, coaching, nieuws, mentorschap, observaties enz.

Voor het plaatsen van foto's op social media wordt toestemming gevraagd aan ouders/verzorgers, dit wordt opgenomen in ons digitale systeem.

Het inspectierapport van GGD is terug te vinden online via [www.onszusenzo.nl](http://www.onszusenzo.nl) .  
Alle protocollen en beleidsstukken zijn digitaal opvraagbaar via [info@onszusenzo.nl](mailto:info@onszusenzo.nl)

## Oudercommissie

De Wet kinderopvang stelt een oudercommissie verplicht op ieder kindercentrum. De oudercommissie heeft als belangrijkste taak het adviseren van de houder van het kindercentrum over de aangelegenheden genoemd in de Wet kinderopvang.

Een oudercommissie heeft informatierecht en adviesrecht op een aantal thema's ten aanzien van het beleid van het kindercentrum. Het betreft dan voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid, openingstijden, spel- en ontwikkelingsactiviteiten, klachten en klachtenregeling en de tarieven).

Voor de vertegenwoordiging van alle ouders is een oudercommissie onmisbaar. Maar ook voor ons als dagopvang medewerkers is de input van ouders erg belangrijk. Wij streven er dan ook naar om twee keer per jaar met de oudercommissie bij elkaar te komen om de ontwikkelingen binnen Zus & Zo en de kinderopvang, in het algemeen, te bespreken. Zo blijven wij samen in beweging.

Bij de afwezigheid van een oudercommissie zullen wij ouders/verzorgers op een andere manier informeren over belangrijke onderwerpen binnen Zus & Zo. U kunt hierbij denken aan beleidsveranderingen en eventuele verhoging van het uurtarief.

## Pedagogisch Beleid

Wij zullen de ouders altijd op de hoogte brengen van veranderingen in het beleid. Dit kunnen wij op verschillende manieren communiceren naar ouders waaronder o.a. persoonlijke mail, informatiebord, of via whatsapp. Ook houden wij ouders op de hoogte via nieuwsbrieven en houden wij 1x per jaar een tevredenheidsonderzoek. Wij bieden ouders altijd de mogelijkheid te reageren of advies uit te brengen voor de veranderingen/aanpassingen definitief worden gemaakt in het beleid.

### **Klachtafhandeling**

Mede door de kleinschaligheid van het kinderdagverblijf kunnen ouders/verzorgers direct met hun vragen terecht bij de eigenaar. Door een open en eerlijke communicatie is er altijd ruimte voor het stellen van vragen. Mede hierdoor ontstaat er vertrouwen bij zowel de ouder/verzorger en pedagogisch medewerker. Ouders/verzorgers kunnen dan ook altijd met hun vragen terecht. Mocht er op dat moment weinig tot geen tijd zijn, dan wordt er altijd een vervolgafpraak gemaakt. Uw klachten of feedback nemen wij altijd serieus en zullen hier altijd op terug komen indien nodig.

Indien de klacht voor ouders/verzorgers niet naar tevredenheid is afgehandeld tijdens de interne procedure, dan kunnen ouders/verzorgers terecht bij de externe klachtencommissie: de geschillencommissie kinderopvang en peuterspeelzalen.

De klachtenprocedure is te vinden op [www.degeschillencommissie.nl](http://www.degeschillencommissie.nl). Ouders kunnen hier na het doorlopen van de interne procedure een klacht voorleggen.